

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Освітня програма	7040 Біологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	091 Біологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

28.12.2021 р.

Справа № 1482(ПГ2)/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 09 "Біологія" у складі:

Севериновська Олена Вікторівна – головуючий,
Бедункова Ольга Олександрівна,
Бумейстер Валентина Іванівна,
Галкін Олександр Юрійович,
Горин Оксана Ігорівна,
Клімкіна Ірина Іванівна,
Молодченкова Ольга Олегівна,
Поручинський Андрій Іванович,

за участі запрошених осіб:

Матвеев Микола Дмитрович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	7040
Назва ОП	Біологія
Галузь знань	09 Біологія
Спеціальність	091 Біологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 8, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень B

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень B

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Погоджуємося з висновком ЕГ, що цілі ОПП чітко узгоджуються та відповідають місії, стратегічним напрямкам і головним завданням діяльності К-ПНУ. Цілями навчання за ОПП є забезпечення поглибленої підготовки і формування у випускників знань та умінь для вирішення теоретичних та експериментальних питань у галузі біології та інших суміжних наук і вміння для подальшого їх впровадження у господарство, соціальну сферу і науку. Особливістю ОПП є те, що під час навчання приділяється увага науковим і науково-прикладним дослідженням з акцентом на організацію освітньої та науково-дослідної діяльності природоохоронного спрямування, проходження виробничих практик на базі національних природних парків (Національні природні парки «Подільські Товтри», «Хотинський», «Мале Полісся» та інші), природознавчих і краєзнавчих музеїв.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Цілі ОПП та ПРН визначаються із врахуванням пропозицій та потреб здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців (НПП: «Подільські Товтри», «Хотинський», «Мале Полісся»; Хмельницький обласний краєзнавчий музей), академічної спільноти (різних структур університету, науково-педагогічних працівників), різногалузевих наукових товариств та громадських організацій біологічного спрямування (Західноукраїнське орнітологічне товариство, Українське ботанічне товариство, НГО «Товариство Подільських природодослідників і природолюбів» та інші). Також при розробці ОПП робоча група консультувалася з провідними науковцями інших ЗВО (ХНУ ім. В. Н. Каразіна, Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського) та врахувала поради провідних наукових співробітників Державного природознавчий музей НАНУ, Інституту ботаніки ім. М. Г. Холодного НАНУ та Національного ботанічного саду ім. М. М. Гришка НАНУ. Враховані пропозиції стейкхолдерів щодо проєкту ОПП «Біологія», які є у відкритому доступі. Обговорено результати опитування здобувачів вищої освіти «Освітня програма спеціальності очима здобувачів вищої освіти».

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

При формуванні цілей та програмних результатів навчання за ОПП Біологія галузевий та регіональний контекст враховується через формування та реалізацію моделі підготовки магістра з біології з акцентом на підготовку фахівців для установ природно-заповідного фонду Поділля та Буковини (через обов'язкові освітні компоненти: «Менеджмент природно-заповідного фонду», «Стратегія сталого розвитку», «Інноваційні технології в прикладній зоології») та музеїв (через обов'язковий освітній компонент «Природнича музеологія»). При реалізації ОПП проаналізований досвід КНУ ім. Т. Шевченка, Києво-Могилянської академії, ХНУ ім. В. Н. Каразіна, ЛНУ ім. І. Франка, ЧНУ ім. Ю. Федьковича, Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського, Ставангерського університету, Королівство Норвегія; Жешувський університет, Польща.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОПП Біологія в редакції 2020 розроблена на основі Стандарту вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія другого (магістерського) рівня вищої освіти. ПРН зазначені у ОПП розроблені у відповідності до вимог Національної рамки

кваліфікації для 7-го кваліфікаційного рівня і співпадають із дескрипторами знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОПП та ОК відповідає вимогам законодавства та затвердженому стандарту вищої освіти за спеціальністю 091 "Біологія" для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОПП має чітку структуру та містить обов'язкові і вибіркові освітні компоненти.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОПП відповідає предметній області спеціальності 091 Біологія. Погоджуємося з висновком ЕГ, що навчання за ОПП відповідає вимогам до освітньо-професійних програм, визначеним Стандартом вищої освіти.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура ОПП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія в обсязі 25,5% від загального об'єму ОПП. Згідно ОПП Біологія другого (магістерського) рівня вищої освіти Кам'янець-Подільського університету імені Івана Огієнка (редакція від 25.03.2021) передбачається 6 вибіркових дисциплін (4 на першому та 2 – на другому курсі магістратури). Відповідно Положення про порядок реалізації права на вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1yeup5-eknPm2Yf18RXGYZjZPlKnfq310/view>) здобувачі мають право на вільний вибір дисциплін із переліку, який знаходиться за посиланням <https://kpmu.edu.ua/vybirkovy-navchalni-dystypliny/>, що підтверджено ЕГ під час зустрічей. В документі надається стисла характеристика 81 вибіркового ОК із зазначенням набутих компетентностей і програмних результатів. На сайті кафедри біології та методики її викладання розміщені силабуси 8 дисциплін спеціальної фахової підготовки <https://biolog.kpmu.edu.ua/vubirkov-nav-dyst/>. У висновку ЕГ зазначено, що «здобувачі вищої освіти мають можливість завчасно ознайомитись із переліком вибіркового дисциплін, силабусами, з'ясувати, які науково-педагогічні працівники будуть забезпечувати викладання дисциплін, можуть відвідати заняття цих викладачів тощо», що свідчить про можливість свідомого вибору студентів. Проте, Положення про порядок реалізації права на вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка потребує доопрацювання, в тому сенсі, що ЗВО у вільному доступі оприлюднює силабуси, а не робочі програми дисциплін, останні є основним складником навчального забезпечення, а статус силабусів не визначено.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ЗВО зазначає, що на практичних заняттях виконуються практичні роботи з використанням необхідного обладнання. Поширення набувають нестандартні форми й методи: дискусії, інтерактивні методи та прийоми, проекти, екскурсії у природу, музеї і на виробництво тощо. Практична підготовка (виробничі фахова та переддипломна практики) здійснюється в умовах виробництва (ПЗФ, лабораторії, музеї тощо) та забезпечують практичну реалізацію знань та умінь, здобутих під час лекційних і практичних занять. Виконання кваліфікаційних робіт передбачає проведення польових або лабораторних досліджень. Навчальні заняття здійснюються у спеціалізованих та відповідно оснащених кабінетах та лабораторіях <https://biolog.kpmu.edu.ua/lab/>. Окремі заняття проводяться у формі екскурсій, зустрічі зі стейкхолдерами, зокрема, на базі НПП «Подільські Товтри». Аналіз наявного обладнання показує достатність для проведення лекційних, практичних та лабораторних робіт: мультимедійне обладнання: персональний комп'ютер (1 шт.), проектор Acer (2015 р., 1 шт.), екран для проектора Elite Screens (1 шт.), квадрокоптер DJI Phantom 3 Advanced; фотопастка HC-810 Series; детектор для визначення кажанів – персональний навігатор Garmin eTrex HC series; мікроскоп Bresser Trino Researcher (1 шт.) (2014 р.), мікроскоп Micromed XS-5510 (2 шт., 2020 р.), мікроскоп Micromed XS-5520 (1 шт., 2020 р.), мікроскоп Optitec SZM45 Zoom Trino (1 шт., 2021 р.), мікроскоп Optika ST-50LED 20x-40x

Stereo (1 шт., 2021 р.), мікроскоп Optika B-150POL-B Bino polarizing (1 шт., 2021 р.), Digital Microscope BW1008-500x (1 шт., 2021 р.), цифрова камера CCD 5,0 Mpix MICROMed до мікроскопу універсальна (1 шт., 2013 р.), цифрова камера до мікроскопу DEM200 digital eyepiece for microscope 2.0 Mega Pixel (1 шт., 2021 р.); сушильна шафа Termolab ЧОЛ 24350 (1 шт., 2020 р.), муфельна піч ЧОЛ 9-1300 (1 шт., 2020 р.), центрифуга лабораторна Орбіта (1 шт., 2017 р.), баня водяна лабораторна ВБ-4А (1 шт., 2014 р.), баня водяна лабораторна ВБ-10 (1 шт., 2014 р.), колбонагрівач ЛНГ-500 (1 шт., 2020 р.), мішалка магнітна ММ-5 (1 шт., 2011 р.), спектрофотометр specord UV VIS (1 шт., 2010 р.), радіометр (Припять, Тера-П) (1 шт., 2015 р.), фотоелектроколориметри AP-120 (1 шт., 2020 р. Проте, за дисципліною «Молекулярна генетика» потрібно ввести лабораторні роботи для набуття практичних навичок майбутнього фахівця в даній області. Крім того, рекомендується взяти до уваги зауваження випускників програми щодо необхідності підсилення лабораторної складової ОПП за окремими навчальними дисциплінами, зокрема, «Біологічне моделювання та сучасні інформаційні технології», «Інструментальні методи досліджень в біології та медицині», «Інноваційні технології в прикладній зоології».

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Погоджуємося з позитивним відгуком ЕГ стосовно широких можливостей для набуття соціальних навичок здобувачами вищої освіти за ОПП 091 Біологія.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 091 Біологія відсутній. При розробці ОПП враховано положення Класифікатора професій ДК 003:2010.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Визначений розподіл обсягу навантаження за ОК дозволяє досягти ПРН. Розподіл часу між аудиторними заняттями та самостійною роботою здійснюється з урахуванням норм Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ (зі змінами). Визначено оптимальне співвідношення реального і декларованого навантаження в розрізі кожного ОК.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою за даною ОПП не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОПП «Біологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти є чіткими та зрозумілими і не містять дискримінаційних положень. Правила прийому на навчання за ОПП розроблені Приймальною комісією університету відповідно до законодавства України, у тому числі затверджених наказом МОН Про затвердження Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2021 році.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

К-ПНУ оголошує прийом для здобуття вищої освіти за освітнім ступенем магістр спеціальності 091 Біологія ОПП Біологія в межах ліцензованого обсягу відповідно до ліцензії МОН від 19 березня 2021 р. з підготовки здобувачів вищої освіти на певних рівнях вищої освіти. Прийом здійснюється на конкурсній основі за результатами єдиного вступного іспиту з іноземної мови та результатами фахового вступного випробування у формі письмового тестування. Абітурієнти мають можливість у відкритому доступі ознайомитись з програмами фахових вступних випробувань.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, в К-ПНУ регулюється наступними документами: Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу К-ПНУ (нова редакція); Положення про

екзамени і заліки; Порядок перезарахування навчальних дисциплін, визначення академічної різниці та її складання при переведенні, вступі та поновленні здобувачів вищої освіти на навчання до К-ПНУ; Положення про порядок перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти в межах академічної мобільності в К-ПНУ; Порядок визнання в К-ПНУ документів про середню, середню професійну, професійну освіту, виданих навчальними закладами інших держав; Порядок визнання в К-ПНУ ступенів вищої освіти, здобутих в іноземних закладах вищої освіти; Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб в К-ПНУ, а також надання їм академічної відпустки. Інформація про визнання академічної різниці при вступі з інших ЗВО є на офіційному веб-сайті університету в розділі Організація освітнього процесу в К-ПНУ.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Питання регулювання та визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регламентує Порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в К-ПНУ (наказ №129-ОД від 30.11.2020 р.).

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Погоджуємося з висновком ЕГ, що форми та методи навчання/викладання за ОПП загалом дозволяють реалізувати визначені програмою цілі та результати навчання. Наприклад, досягнення ПРН 10 (Представляти результати наукової роботи письмово (у вигляді звіту, наукових публікацій тощо) та усно (у формі доповідей та захисту звіту) з використанням сучасних технологій, аргументувати свою позицію в науковій дискусії) із залученням декількох ОК можливе із застосуванням таких форм/методів навчання як презентація, захист результатів роботи, індивідуальні науково-дослідні завдання, усні опитування та інше. При цьому, одна з ОК, а саме «Інструментальні методи досліджень в біології та медицині» передбачає застосування обладнання: для проведення презентацій (комп'ютер, проектор Асер, екран для проектора Elite Screens), мікроскопи та цифрові камери до них, сушильна шафа, муфельна піч, центрифуги лабораторні, бані водяні лабораторні, спектрофотометр, радіометр, фотоелектроколориметри, рефрактометр лабораторний, термостат, мультиметр р.), витяжні шафи, ваги лабораторні і аналітичні, рН-метри тощо.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Зміст окремих ОК, ПРН, критерії оцінювання наведені у силабусах у системі (MOODLE).

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відбувається за рахунок практичної підготовки студентів, участі у різноманітних наукових гуртках та проблемних групах, зокрема Зоологічний гурток «Parus», Pollen and Spores, орнітошкола, Всеукраїнська практична ботанічна школа-семінар, участі у науково-практичних конференціях тощо.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Експертною групою зазначено, що науково-педагогічні працівники перед початком нового навчального року оновлюють зміст дисциплін, які викладають з урахуванням тенденцій розвитку галузі та отриманим досвідом в ході стажувань, курсів підвищення кваліфікації, шляхом видання науково-методичних публікацій (кожен викладач щорічно публікує щонайменше одну розробку) та статей, іншого наукового досвіду.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

ЗВО працює у напрямку інтернаціоналізації своєї діяльності. Науково-педагогічні працівники (В.Колодій та Н.Рубановська) пройшли стажування в Університеті Природничих Наук у Любліні в 2020 р. (Республіка Польща) та у Венеціанському Університеті Ка' Фаскарі 3.06-14.06.2019 (Італійська Республіка). М.Д.Матвеев брав участь у

виконанні 2 міжнародних проєктів (<https://biolog.kpnu.edu.ua/matvieiev-mykola-dmytrovych/>). У звіті ЕГ відзначено, що студентка Вікторія Білоус стала учасницею програми «Study programme Nord University: Birdid, 30 Credits (BID 901 Bird sounds national – Ukraine BID 902 Bird appear an senational – Ukraine)», зараз до конкурсу на програму Еразмус+ готується Анастасія Норкіна. Викладачі мають сертифікати участі у міжнародних стажуваннях <https://biolog.kpnu.edu.ua/mizhnarodna-diialnist-ta-akademichna-mobilnist/>, що дає змогу стверджувати про наявність процесів інтерналізації діяльності закладу вищої освіти. Проте, у звіті СО, звіті ЕГ та на сайті ЗВО відсутня інформація про міжнародне партнерство.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

За результатами аналізу документів та співбесід зі здобувачами експертна група визначила, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання є доволі чіткими та зрозумілими, які дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для кожного ОК.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

У повній відповідності із стандартом вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти атестація здобувачів ВО освіти відбувається у вигляді атестаційного екзамену та публічного захисту кваліфікаційної роботи, що процедурально регламентується Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в К-ПНУ (нова редакція).

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

За висновками ЕГ всі учасники освітнього процесу ознайомлені із процедурами, що регламентують процедуру повторного проходження або оскарження результатів контрольних заходів та мають вільний доступ до нормативної бази, що забезпечує чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Дотримання принципів академічної Доброчесності регламентується наступними документами: Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в К-ПНУ (нова редакція); Кодексом академічної доброчесності К-ПНУ (нова редакція); Стратегією розвитку К-ПНУ на 2020-2030 роки та ін.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів

навчання

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних у реалізації освітньої програми, в цілому забезпечує досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Професіонали-практики, експерти у галузі та роботодавці залучаються для обговорення ОПП, проведення практичної підготовки здобувачів (<https://biolog.kpnu.edu.ua/uhody/> - угоди про співпрацю з базами практик), проведення навчальних екскурсій та семінарів (<https://biolog.kpnu.edu.ua/robota-zi-steikkholderamy/>), проте інформація про залучення їх до аудиторних занять відсутня.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Конкурсний відбір проводиться відповідно до принципів відкритості, легітимності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, об'єктивності та обґрунтованості рішень.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Професіонали-практики, експерти галузі та роботодавці залучаються до перегляду ОП, проведення спільних культурно-масових та наукових заходів, надання відгуків та рецензій на дану ОП, прийнятті здобувачів на своїх базах практик.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Закладу вищої освіти пропонується розглянути можливість залучення професіоналів-практиків, експертів галузі та роботодавців до проведення аудиторних занять на регулярній основі.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Можливість професійного розвитку викладачів реалізується перш за все за рахунок проходження курсів підвищення кваліфікації та стажуванням. В ЗВО існує практика залучення молодих викладачів (зі стажем роботи менше трьох років) до проекту «Школа професійного розвитку викладачів К-ПНУ».

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Стимулювання викладацької майстерності НПП, що залучені до реалізації ОП 091 Біологія урегульовані нормативними документами: Колективний договір між адміністрацією та профспілковим комітетом працівників К-ПНУ на 2021-2023 рр.; Положення про додаткове преміювання науково-педагогічних та інших працівників; Концепція внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка; Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція). В університеті діє зразкова інтегрована рейтингова система (НПП за посадовими категоріями, кафедри та факультети), що передбачає заохочення викладацької майстерності за рахунок подальшого преміювання. Додаткове преміювання передбачене також у разі захисту дисертації, публікацій у провідних фахових виданнях, здобутті закордонних наукових грантів та інших видів робіт. Моральне заохочення проявляється у відзнаках грамотами та подяками, публікації на дошці пошани університету.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, спортивний зал, гуртки та інша інфраструктура), а також навчально-методичне забезпечення ОПП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та ПРН.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ЕГ визначила, що доступ до інфраструктури та інших ресурсів навчального процесу забезпечується безкоштовно. Але зважаючи на те, частина навчальних корпусів є пам'ятниками архітектури та мають історичне значення, не завжди

якість інтернету є задовільною.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Безпечність освітнього середовища регламентується Положенням про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу К-ПНУ (нова редакція); Положенням про порядок навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності працівників і здобувачів вищої освіти К-ПНУ. Питання безпечності життя та здоров'я здобувачів вищої освіти відображені у Стратегічному плані розвитку К-ПНУ на 2018-2022 роки, у Стратегії розвитку К-ПНУ на 2020-2030 рр.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

За результатами співбесід ЕГ пересвідчилася, що заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОПП Біологія другого (магістерського) рівня освіти.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особам із особливими потребами.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЗВО у повній мірі забезпечує чіткі і зрозумілі процедури вирішення конфліктних ситуацій.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ЗВО дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП, що висвітлено в нормативних документах: Положення про освітні програми в К-ПНУ імені Івана Огієнка; Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (нова редакція); Положення про організацію освітнього процесу (зі змінами).

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Представники ради студентського самоврядування входять до складу ради науково-методичної роботи і забезпечення якості вищої освіти факультету та вченої ради факультету, працюють у складі робочої групи з розробки ОПП, в тому числі з питань якісної реалізації ОПП. Здобувачі, що є членами Вченої ради факультету мають право вносити пропозиції щодо контролю над якістю освітнього процесу, а також щодо навчальних планів і програм, про що зазначається в Положенні про освітні програми у К-ПНУ (нова редакція) Щорічно проводиться онлайн опитування рівня задоволеності підготовкою за ОПП, яке розміщене на вебсайті університету в розділі «Анкетування» на сторінці навчально-методичного центру забезпечення якості освіти

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

У ЗВО функціонує рада роботодавців робота якої регламентується Положенням про Раду роботодавців у К-ПНУ. Представники роботодавців включені в робочу групу щодо формування та перегляду ОПП.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

У К-ПНУ функціонує електронна інформаційна база про студентів випускних курсів освітніх ступенів «бакалавр» та «магістр», яка розміщена на вебсайті відділу профорієнтаційної роботи, доуніверситетської підготовки та сприяння

працевлаштуванню випускників університету у розділі «Сприяння працевлаштуванню» та рубрика «Видатні випускники».

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Погоджуємось з висновком ЕГ щодо вчасного реагування на виявлені навчально-методичним центром забезпечення якості освіти університету недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Підтверджуємо висновок ЕГ, що університет активно реагує за зауваження експертів, отримані за попередніх експертиз з інших спеціальностей. Зокрема за рекомендацією експертів Нацагенства з якості вищої освіти була повністю реорганізована система забезпечення якості вищої освіти в університеті шляхом створення нових структурних підрозділів і призначенням відповідальних осіб.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В університеті сформована культура якості, яка спрямована на постійне вдосконалення якості освітнього процесу за ОПП Біологія.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Права та обов'язки є доступними для усіх учасників освітнього процесу і регламентуються діючими у ЗВО положеннями, які висвітлені на офіційній веб-сторінці університету.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Згодні з висновком ЕГ щодо вчасного оприлюднення на своєму офіційному веб-сайті ОПП та змін до неї з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін і відповідного опрацювання зауважень.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Освітньо-професійна програма «Біологія» в повному обсязі викладена на сайті. Обсяг інформації достатній для інформування потенційних вступників.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію B, E чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендується визначити особливість (унікальність) ОПП, додати спеціальну компетентність відповідно до визначеної особливості (унікальності) ОПП. У більшій мірі продемонструвати, що позиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Згідно п. 6.2.2 Положення про організацію освітнього процесу, а також п. 6 Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти, робоча програма є основним складником навчально-методичного забезпечення дисципліни і має бути розміщеною на сайті. Рекомендується доопрацювати вищезазначене Положення, визначившись із статусом робочої програми та силабусу. виправити невідповідність у кількості кредитів ECTS для вибіркової частині, зазначених в ОПП (https://biolog.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/opp_bioloiiia_mahisterskyi-riven_2021-spetsialnist-091-bioloiiia-1.pdf) та у Інформпакеі 091 Біологія магістр (розділ Публічна інформація) <https://drive.google.com/file/d/1XL6HGRzVBhYC2bNFYqNHsdyIsDx49utJ/view> (23 і 16 кредитів відповідно). Рекомендується за дисципліною «Молекулярна генетика» ввести лабораторні роботи для набуття практичних навичок майбутнього фахівця в даній області. Крім того, рекомендується взяти до уваги зауваження випускників програми щодо необхідності підсилення лабораторної складової ОПП за окремими навчальними дисциплінами, зокрема, «Біологічне моделювання та сучасні інформаційні технології», «Інструментальні методи досліджень в біології та медицині», «Інноваційні технології в прикладній зоології». Рекомендується переглянути вимоги до мінімальної кількості осіб у групі для вивчення дисциплін вільного вибору здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Пропонується взяти до уваги рекомендацію ЕГ стосовно поширення можливості врахування результатів неформальної освіти на вибіркові дисципліни та покращити інформування здобувачів вищої освіти про можливості визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті як вагомої складової академічної мобільності.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендується інтенсифікувати співпрацю з іншими установами задля використання сторонньої лабораторної бази при забезпеченні окремих ОК, наприклад таких як «Молекулярна генетика»; приділяти увагу оновленню та вдосконаленню матеріально-технічної складової навчального процесу. Посилити роботу щодо участі усіх учасників навчального процесу у міжнародній діяльності. На рівні ЗВО підвищити ступінь інформування учасників освітнього процесу про можливості у рамках міжнародного партнерства університету. На рівні ОП активізувати процес залучення учасників освітнього процесу до міжнародної діяльності та мобільності. Інформацію на офіційному сайті ЗВО доповнити наявними результатами співпраці з закордонними ЗВО та програмами.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Пропонується продовжувати роботу з дотримання принципів академічної доброчесності. Рекомендується включити до наявних анкет питання стосовно рівня задоволеності здобувачів формами контролю знань та зрозумілості критеріїв оцінювання при поточному і підсумковому контролі та оцінюванні виконання індивідуальних планів з висвітленням отриманих результатів на сайті Інституту.

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендується активізувати роботу щодо залучення зовнішніх експертів та професіоналів-практиків до проведення аудиторних занять. Рекомендується сприяти закладом вищої освіти активнішій участі НПП у публікаціях, які входять до міжнародних науково-метричних баз даних – Scopus, Web of Science та інші, а також у стажуваннях та курсах підвищення кваліфікації в іноземних університетах та установах.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Пропонується врахувати рекомендації ЕГ стосовно необхідності запровадження лабораторних робіт, зокрема при вивченні загально-біологічних дисциплін. Популяризувати можливості академічної мобільності, неформальної освіти, соціальних видів діяльності для здобувачів вищої освіти. Оптимізувати роботу сайту з точки зору угруповання та пошуку необхідної інформації.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Пропонується більш активно долучати роботодавців, професіоналів-практиків, експертів в галузі, випускників та здобувачів вищої освіти до обговорення ОПП Біологія, перегляду і оновлення робочих програм дисциплін відповідно до сучасних тенденцій розвитку біологічних наук з висвітленням результатів обговорень на сайті кафедри або університету.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендується продовжувати працювати над прозорістю та публічністю інформації, висвітлюючи її на сайті ЗВО. Оприлюднювати результати аналізу анкетування серед усіх учасників освітнього процесу за ОПП 091 «Біологія» другого освітнього рівня (магістр) для на сайті університету.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

СЕВЕРИНОВСЬКА ОЛЕНА ВІКТОРІВНА

